

Læsepolitik

Svartingedal Skoles læsepolitik er en information og en guide til forældre, lærere, og andre med interesse for læsning og læseundervisning.

De forskellige krav til læseundervisning og viden om læsning forandrer og udvikler sig hele tiden. På Svartingedal Skole forsøger vi at følge med i udviklingen, og vi har læsning som et kontinuerligt fokusområde.

Vores læsepolitik er en dynamisk plan, som vi hele tiden forsøger at justere, så tilgange, evaluering og mål, giver vores elever bedst mulige betingelser for at lære så meget som muligt.

Svartingedal Skoles læsepolitik tager hovedsagelig udgangspunkt i Undervisningsministeriets forenklede mål.

Herunder ser I, hvordan kompetenceområder og færdigheds-og vidensområder ser ud efter forskellige klassetrin.

Efter 2. klassetrin	Efter 4. klassetrin	Efter 6. klassetrin	Efter 9. klassetrin
Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdags-sammenhænge.	Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden.	Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge.	Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst.

Lærings- og kompetencemål

Når vi arbejder med læringsmål og kompetencemål på Svartingedal Skole, har vi metoder og synsvinkler, der skal gøre målene hverdagsnære og forståelige for eleverne.

Det er vigtigt for os, at målene er mulige at evaluere, både i forhold til den enkelte elev og klassen. Når vi omskriver målene, så de passer til vores undervisning, kaldes det at bryde målene ned.

Det betyder f.eks.:

At vi skaber kronologisk opbyggede mål (altså skriver målene i den rækkefølge, de skal nås i)

At vi skaber en progression i målenes sværhedsgrader, målene kan f.eks. formuleres i "alle kan, nogen kan, få kan"

At vi skaber en forståelse af, hvilket niveau af målopfyldelse eleverne som minimum skal nå

At vi sikrer, at læreren, i samarbejde med eleverne, kan sætte et højere niveau af mål, hvis der er behov for det, f.eks. at nå de dygtigste elever

For at blive god til at cykle, skal man cykle - For at blive god til at læse, skal man læse

Den svenske læseforsker, Ingvar Lundberg og andre læseforskere siger, at det tager 5000 timer at blive en god funktionel læser (Dansk 3. 2011).

Det er lang tid – meget mere tid end vi har i løbet af skoletiden. Derfor er det vigtigt for os at understrege, at læsekompetence ikke alene kan opnås i skolens undervisning. Det kræver i høj grad gå-på-mod, vilje og motivation fra eleverne, men også et godt og konstruktivt samarbejde med familien.

Det er vigtigt, at I forældre læser for og med jeres børn. Hvis I er gode læsende forbilleder inspirerer I med sikkerhed jeres børn til selv at læse.

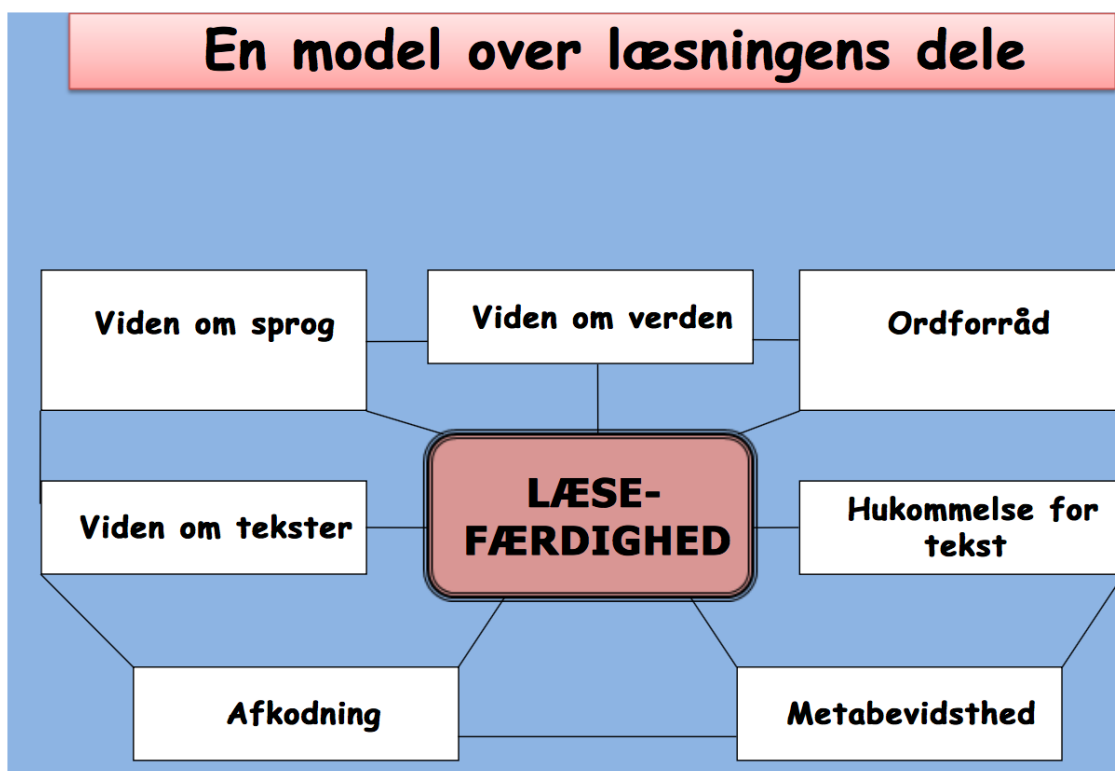
Hvad vil det sige "at læse"?

På Svartingedal Skole ønsker vi at brede gode forudsætninger for gode læsekompetencer ud til forældre og elever.

Læsning er nemlig meget mere end bogstaver, lyde og afkodning. Det er selvfølgelig vigtigt at kende bogstavernes navne og lyde, og at sætte dem sammen til ord.

Afkodning har dog ingen værdi i sig selv. Først når eleverne har forståelse for det læste, når de kan reflektere og anvende det de læser, kan vi tale om læsning.

Vi synes, at Ehris model (<https://sites.google.com/site/studieteknisk/laeseprocessen-hvad-sker-i-...>) er god til, i stikordsform, at fortælle, hvad vi på Svartingedal Skole forstår ved et balanceret dynamisk læsesyn.

Forklaring på Ehris model

Viden om verden:

Vores viden om verden har betydning for, hvad vi får ud af en læst tekst. Hvis teksten indeholder viden, vi allerede har i forvejen, vil det være meget let for os at læse og forstå indholdet af teksten.

Viden om Sprog:

Vores viden om sprog, sætningsopbygning og indholdsmæssig betydning har også betydning for, hvor godt vi forstår det vi læser.

Viden om tekster:

Vores viden om tekster har også betydning for vores samlede læseforståelse. Det er vigtigt, at vi har en ide om den ramme, teksten skal forstås i. Vi har typisk en forventning om, at hvis en tekst begynder med, "Der var engang", så vil resten af teksten holde sig inden for eventyr-genren. Genrebevidsthed giver en fornemmelse for, hvordan en tekst er bygget op, den giver os forventninger til, hvad der skal ske i teksten – og dermed en vigtig og bedre forhåndsviden.

Vores evne til at kunne gennemskue teksttyper/genrer har stor betydning for, hvilken læsemåde og hvilke læseforståelsesstrategier, det er hensigtsmæssigt benytte – og dermed stor betydning for den samlede forståelse.

Bogstav-lyd og ordkendskab:

Bogstav-lyd kendskabet har direkte med afkodningsfærdigheden at gøre. Det er vigtigt at kende bogstavernes navne, lyde og at kunne sætte dem sammen til ord. Hvis vi, som læsere skal bruge for meget energi på afkodningen, går det ud over den mening og forståelse, vi får ud af teksten. Læserens ordkendskab har stor betydning for udbyttet af læsningen.

Hukommelse og metabevisthed:

Vores hukommelse for en tekst kan deles op i en arbejdshukommelse og en langtidshukommelse. Arbejdshukommelsen bruges til at holde den røde tråd i en tekst. Hvis vi synes en tekst er uinteressant, skal vi bruge meget mere energi for at få noget ud af teksten, end en motiveret læser skal. Langtidshukommelsen bruges til at danne sammenligninger til andre tekster af samme type, eller med samme indhold, som læseren tidligere har stiftet bekendtskab med.

Læsning i alle fag

Dansklæreren er koordinator og ansvarlig for at undervise i de nødvendige læsefærdigheder og læsestrategier. Alle faglærere i en klasse kender til relevante læsefærdigheder og strategier, så de kan benytte disse til læsning af fagets tekster. For at nå målene skal der arbejdes systematisk med læsning i alle fag. Det er fælles for alle klassens lærere at tage del i elevens læseudvikling.

I faglig læsning skal undervisningen især fokusere på:

- Fagets forskellige træk.
- Fagets særlige ord.
- Grundig vurdering af de informationer, som teksten indeholder.
- Kildekritisk bevidsthed.
- Sortering og valg af de læste informationer ud fra opgaver og mål.
- Regler for brug af kilder og kildehenvisninger.

Læseudvikling

For at støtte eleverne i deres læseudvikling, er det vigtigt at kende til de forskellige trin i læseudviklingen.

Stort set alle elever kommer gennem de forskellige trin i læseudviklingen, men det kan variere, hvor hurtigt og hvor længe eleverne er på de forskellige trin. Vi forsøger løbende at have en dialog med jer forældre og jeres børn om progressionen i læseudvikling – hvor er eleven nu og hvor er han/hun på vej hen.

Et eksempel på en sådan forenklet udviklingsmodel (Søde ord) kunne være nedenstående:

Test og evaluering

På Svartingedal Skole er vi fokuserede på elevernes læring og udvikling. Til at følge de enkelte elever og klasser benytter vi bl.a. flere forskellige slags læsetests, både i grupper og individuelt. Test udgør, sammen med tværfaglige iagttagelser, et vigtigt pædagogisk redskab for lærerne på skolen, såfremt resultaterne omsættes til motiverende og relevant undervisning for klasser og enkelte elever. *En test kan aldrig stå alene, men skal bruges som supplement til lærerens daglige observationer og videre arbejde med eleven.*

Vi arbejder formativt med tests, det betyder, at vi har fokus på elevernes progression og udvikling, vores egen lærerpraksis og den vigtige dialog med forældre om elevernes progression. Vi har erfaret, at test er et godt og håndgribeligt udgangspunkt for samtale og refleksion.

Tidlig indsats

- Nogle børn har større eller mindre problemer med at lære at læse.

Svartingedal Skole bestræber at tilbyde en tidlig læseindsats i løbet af de første skoleår. Vi har en bred vifte af lærere, der varetager kurser og faglig differentiering, der sikrer, at alle elever opnår et læseløft.

Det betyder, at vores indsats, f.eks. læsebånd, er målrettet både de elever, der allerede har gode læsekompetencer, så de bliver udfordret, der hvor de er. Ligesom at elever i læsevanskeligheder får den nødvendige støtte til at fremme deres læseudvikling. På nedenstående figur kan I se, hvordan arbejdsgangen med bl.a. elevernes faglige udvikling forløber. På Svartingedal Skole har alle elever adgang til kompenserende læremidler, f.eks. CD-ord. Alle elever får med CD-ord præsenteret en masse ord, som de ikke kender i forvejen og således udvikler deres skriftsproglige kompetencer og ordforråd.

Nogle elever benytter CD-ord til at understøtte læseudvikling og arbejder på et tidspunkt videre uden at benytte CD-ord. For andre elever er CD-ord et redskab, som de skal benytte i længere tid.

Den overordnede strategi for tidlig læseindsats er at identificere elever med læsevanskeligheder så tidligt som muligt. Det drejer sig typisk om børn, der har vanskeligheder med at tilegne sig læsestrategier i klasseundervisningen.

Vi har et særligt fokus på tidlig læsehjælp, som bl.a. er en tidlig opsporing af børn, der har brug for særlig indsats. Nogle børn har brug for en intensiv gentagende og struktureret læseindlæring - altså ekstra hjælp til at få automatiseret deres læsning.

**Indstillinger for Åben
Svartingedal Skole
Kirkegade 4, 3790 Hasle
svartingedal@brk.dk
+45 5692 3300
EAN NR. 5798009975638
[Sitemap](#)
Indstillinger for Åben**